

Els canvis s'iniciarien el proper curs

Més alumnes a l'aula i reducció de plantilles

Recentment, s'han difós sengles projectes de decrets de reordenació dels plans d'estudi de l'ESO i el batxillerat. Aquests projectes volen donar resposta al Reial decret d'ensenyaments mínims del 29 de desembre de 2000, anomenat "Decret d'humanitats".

El més rellevant dels nous decrets és que, sota l'argument de racionalització i adaptació dels currículums, el Departament imposa més hores de classe amb més alumnes i amb menys professorat, alhora que disminueix la flexibilitat curricular i la capacitat dels centres per organitzar diferents estratègies d'atenció a la diversitat.

Les modificacions que s'introdueixen impliquen:

1. MÉS HORES DE CLASSE A L'ESO. S'incrementa el marc horari de l'alumnat en 4 hores a l'ESO (2h a primer cicle i 2h a segon cicle), respecte al curs anterior.

El curs passat, a partir del Decret del 15 de maig de 2001, ja es van augmentar 2 hores a l'àmbit de les llengües (catalana i castellana) i a matemàtiques. Aquest augment permetia traspasar hores dels crèdits variables a la part comuna, però, a efectes de plantilles, continuaven estant considerades com a

hores de crèdits variables. Amb el nou Decret per al curs proper, s'augmenten les hores de socials i naturals, com també l'horari de l'alumnat. I, el que és més important, desapareixen definitivament, i a tots els efectes, 19 crèdits variables (entre primer i segon cicle d'ESO) Quadre 1.

2. MÉS HORES DE CLASSE A L'ESO I AL BATXILLERAT.

Amb el nou Decret, al batxillerat hi ha dos canvis importants: 1) s'augmenten les hores de matèries comunes i es disminueixen les hores de la part opta-

2) Evolució de les hores per tipus de matèria a Batxillerat

	1996-97	2001-02	2002-03
Matèries comunes	20	26	30
Matèries modalitat	18 a 24	18 a 24	18 a 28
Matèries optatives	12 a 18	6 a 18	2 a 10
Treball recerca	2	2	2
Total diversificad.	38	32	30
Tutoria	2	2	2
TOTAL	60	60	62

1) Evolució d'hores setmanals per matèria

	Primer cicle			Segon cicle		
	1992-93	2001-02	2002-03	1992-03	2001-02	2002-03
Ll. Castellana	4	6	6	4	6	6
Ll. Catalana	4	6	6	3	6	6
Idioma	4	6	6	4	6	6
Matemàtiques	4	6	6	4	6	6
C. Naturals	4	4	6	4	4	6
C. Socials	4	5	6	4	6	6
Tecnologia	4	4	4	4	4	4
Música	2	2	2	2	2	2
Ed. V.i Plàstica	2	2	2	2	2	2
Ed. Física	4	4	4	4	4	4
C. Variabes	15	7 *	6	21	10	10
Tutoria	2	2	2	2	2	2
TOTAL	53	54	56	58	58	60

*La disminució dels 8 crèdits variables que passen a comuns mantenen, fins ara, el seu "caràcter" de variables.

- Religió: 3h (dins del total de crèdits variables)

tiva, i 2) s'augmenta l'horari de l'alumnat en 2 hores.

El curs anterior ja hi havia hagut, també, un traspàs de 6 hores de la part diversificada a la part comuna. El proper curs es consolida aquesta tendència i s'augmenta en 4 hores més la part comuna.

Tot això implica més hores de classe amb la ràtio màxima (35 alumnes), menys professorat i menys optativitat. Quadre 2.

3. MÉS HORES DE CLASSE A L'ESO I AL BATXILLERAT I MENYS PROFESSORAT. Malgrat l'augment global de 5 hores de classe a l'ESO, això no implicarà un augment del professorat, sinó tot el contrari: la "conversió" de crèdits variables en crèdits comuns implica un factor "ràtio professor/grup" inferior, ja que els crèdits variables es compten per 20 alumnes (factor ràtio 1,5 h/prof.) mentre que els crèdits comuns es

compten per 30 alumnes (factor ràtio 1 h/prof)

Quadre 3.

Això implica una disminució de 4,5 h. professorat per línia a l'ESO, o sigui, que en un centre de 3 línies, la disminució seria de 13,5 hores/prof. tot i ampliar el marc horari de l'alumnat.

Aquesta disminució no s'ha aplicat el curs actual perquè els crèdits variables que han passat a comuns conservaven encara el seu "caràcter de variable" a efectes de plantilla. El curs proper, amb el nou decret, perdran definitivament aquest "caràcter variable".

Igualment passa al batxillerat, la "conversió" de 4,5 crèdits de la part optativa a la comuna o de modalitat implica la pèrdua de 1,68 hores/ professorat/ setmana/ grup, ja que les matèries comunes tenen una ràtio màxima de 35 alumnes i un factor de conversió 1, mentre que les matèries de modalitat tenen una mitjana de 20 alumnes i un factor de conversió 1,75 h/prof.

3) Variació del nombre de comuns i variables i disminució d'hores professorat

1996-97	2002-03
75 Crèdits Comuns x 1 h/prof. = 75 h/prof.	100 Crèdits Comuns x 1 h/prof. = 100 h/prof.
36 Crèdits Variables x 1,5 h/prof. = 54 h/prof.	17 Crèdits Variables x 1,5 h/prof. = 25,5 h/prof.
TOTAL: 129 h/professorat	TOTAL: 125,5 h/professorat

Alumnes d'ESO a l'entrada d'un Institut (Foto: F.J. Mora)

Exigim al Departament

- Reducció de ràtios
- Augment de plantilles
- Hores per l'atenció a la diversitat, desdoblaments, reforços, grups reduïts...
- Un nou acord de plantilles

4. MÉS HORES DE CLASSE A L'ESO I AL BATXILLERAT AMB MENYS PROFESSORAT I AMB MÉS ALUMNES PER AULA. El traspàs d'hores de crèdits variables a comuns implica que treballarem més hores amb més alumnes a l'aula: en lloc de 20 en tindrem 30... o 33, ja que el Departament fa un abús premeditat de la mesura extraordinària de l'increment del 10 % d'alumnes per grup classe per motius d'escolarització i/o incorporació tardana..Quadre 4.

Fins ara, molts centres ja havien disminuït la franja de variables, però el còmput d'hores professorat mantenia el "factor de variabilitat", i això permetia que el centre tingués hores suficients i pogués dissenyar diferents estratègies d'atenció a la diversitat: grups flexibles, desdoblament, reforços, etc., ja que tenia prou professorat.

Amb el nou decret això no serà possible perquè, definitivament, desapareixen els 19 crèdits variables i el professorat que hi pertocava.

El mateix passa al batxillerat, de 20 hores de classe amb 35 alumnes per aula (al 1996-97) passarem a 30 hores de classe amb 35 alumnes per aula. O sigui, 10 hores més de classe amb la ràtio màxima.

5. MÉS DEL DE SEMPRE: RETALLADA DE PLANTILLES I MÉS DESPLAÇAMENTS.

El Departament aprofita la reivindicació del professorat de simplificar la variabilitat per retallar les plantilles. Aquest curs, segons el DOGC, s'han reduït 200 places de professorat de secundària. El proper

curs en poden ser moltes més.

Si es tornen a rebaixar les plantilles suposarà un augment del professorat que serà desplaçat del seu centre, amb tots els greuges que això implica.

Tot i estar d'acord en racionalitzar els currículums i la variabilitat, creiem que és imprescindible mantenir, com a mínim, les mateixes hores/professorat que hi havia fins ara.

La secundària ja és una olla de pressió i al Departament només se li acut posar més llenya al foc: més hores de classe, més alumnes, menys professorat i sense possibilitat d'implementar diferents estratègies per atendre la diversitat.

6. PER TOT AIX, EXIGIM:

- a) La reducció de les ràtios: menys alumnes per aula. (màxim 25 alumnes/aula a l'ESO, com a la resta d'educació obligatòria i 30 al batxillerat
- b) L'augment de les plantilles
- c) Hores suficients per implementar estratègies d'atenció a la diversitat, poder desdoblar grups, fer reforços, grups reduïts, etc.
- d) Renegociació de l'acord de plantilles: perquè toca i perquè han canviat els criteris curriculars.

4) Augment del nombre de classes amb ràtios més altes

	1996-97	2002-03
Primer cicle - CC	38 h amb 30 alumnes	50 h amb 30 alumnes
Primer cicle - CV	15 h amb 20 alumnes	6 h amb 20 alumnes
Segon cicle - CC	37 h amb 30 alumnes	50 h amb 30 alumnes
Segon cicle - CV	21 h amb 20 alumnes	10 h amb 20 alumnes

Si cal ens haurem de tornar a mobilitzar.

Crònica d'una reconversió anunciada

COM S'HA CAMUFLAT TOT? A partir de la signatura del Protocol de 22 de maig de 2000, pel que fa referència a les hores d'atenció a la diversitat, el que en un principi havia de significar un augment de plantilles notable s'ha transformat en una autèntica reconversió amb l'estratègia de fer modificacions més o menys curriculars, traspasant hores de la part variable o optativa a la part comuna. Les plantilles han patit una reducció quan, en realitat, i fent cas del text del protocol, s'havia de produir un augment.

Ara sembla que pot arribar l'estocada final per deixar el volum d'hores disponibles pel centre a nivells inferiors a l'Acord de plantilles del 1995, en el qual es detallaven criteris concrets per a la seva confecció, però s'acceptaven ràtios professorat/grups entre 2,4/2,6 quan durant l'època d'experimentació del nou sistema educatiu es va treballar amb ràtios al voltant de 3 professorat/grup

CRITERIS? QUINS CRITERIS? Ja ho va dir Mercè Terradelles, en una mesa sectorial: "no hi ha criteris

per confeccionar plantilles: s'atenen necessitats". Avui per avui, arribar a conèixer algun tipus de criteri per guiar la confecció de plantilles de secundària, una vegada esgotat l'Acord de plantilles de l'any 1995, ha esdevingut una tasca infructuosa. El darrer document conegut amb uns criteris mínimament explícits data del maig del 2000 i podem dir que a partir d'aleshores hi ha hagut tota una sèrie d'intervencions que han redissenyat el marc en el qual ens movem:

- Protocol signat amb les forces sindicals de la Plataforma Unitària de maig del 2001, en el qual s'estableixen el nombre d'hores d'atenció a la diversitat per cada grup. Recordem que el curs que ve corresponen 4 hores per grup.
- Decret 127/01 pel qual es modifiquen alguns aspectes bàsicament de la part variable o optativa en aplicació del Reial decret de "mínims" amb la pèrdua real d'hores al batxillerat.
- Normatives d'inici de curs complementàries al llarg

L'origen dels nous currículums estan en el Ministeri d'Educació que dirigeix Pilar del Castillo

de tres cursos, en les quals es mantenia el "caràcter variable" d'alguns crèdits amb una nova distribució horària per tal de garantir l'annualitat d'algunes matèries instrumentals.

Qualitativament s'ha fet una intervenció molt significativa que determina i determinarà la concreció final de les plantilles a secundària: la instauració definitiva dels plans estratègics significarà la consolidació discrecional de places fixes sense haver passat per concursos de trasllats. Un fet que "donarà els seus primers fruits" en l'actual convocatòria de concursos de trasllats en "congelar" al voltant de 300 places a tot Catalunya. Cal recordar en aquest punt que la normativa de plans estratègics la tenim impugnada als tribunals.

Podem afirmar que la indefinició de criteris provoca una discrecionalitat i una poca transparència evident que fa que als centres de secundària es visqui a partir del mes d'abril una veritable angoixa per completar la plantilla ja sigui numèricament com "nominalment". A tot això podem afegir que ja fa alguns anys que es detecten plantilles amb unes diferències molt grans sense cap motiu aparent.

Tots aquests arguments exposats ens fan arribar a una conclusió òbvia: és necessari negociar un nou pacte de plantilles específic per a la secundària.

ENSENYAMENT DE LA RELIGIÓ. Si es fa una lectura literal del decret es pot entendre que s'haurà de crear una franja de variables exclusiva per a la religió i acompanyada "d'ensenyaments alternatius" no avaluables. Les qüestions sense resoldre en aquest sentit són diverses: es podrà continuar oferint la religió com es fa actualment?, quins seran els ensenyaments alternatius no avaluables?, qui els impartirà?

"Les activitats d'estudi alternatives a l'ensenyament de la religió s'organitzaran en forma de crèdits

que s'inclouran en el conjunt de l'oferta variable del centre, sense que es pugui incloure en l'avaluació final de cicle un apartat d'aquestes activitats alternatives a la religió." (la cursiva és el nou text del projecte de decret).

CONCLUSIONS. Les reduccions economicistes, la indeterminació, la discrecionalitat i el mercadeig s'estan instaurant progressivament en la confecció de les plantilles a secundària. Es pretén fer "reformes curriculars" per solucionar el

"desgavell" de la secundària quan realment l'únic objectiu és un estalvi considerable en un servei públic bàsic. S'utilitza la idea dels "plans estratègics" per iniciar el camí de la discrecionalitat en els nomenaments i obtenció de places definitives al centre. S'apela contínuament -vegeu sinó el pròleg del "nou" (?) Decret de matriculació o la web de la Conferència Nacional d'Educació- a l'autonomia de centres i s'escapça la possibilitat d'exercir-la: l'autonomia curricular. Es representa un desacord amb el govern central quan a la pràctica s'estan seguint els dictats de la ministra del Castillo, fins i tot amb anticipació.

La planificació a llarg termini està absent pel que fa a la composició de les plantilles.

Entenem que s'hauria de

garantir una mínima estabilitat que permeti portar a terme projectes educatius tipus "plans estratègics" que no depenguin de dues persones en concret sinó del treball continuat i constant d'un equip de professorat motivat i sense angoixes innecessàries.

És urgent un nou acord de plantilles, amb un augment i no pas una disminució del professorat i amb una reducció d'alumnes per aula.

Fem una crida als centres i al professorat en general a discutir les modificacions d'aquest nou Decret i les possibles accions per tal d'aconseguir aturar la retallada de plantilles i l'augment d'alumnes per aula.

"No hi ha criteris per confeccionar plantilles: s'atenen necessitats" (Mercè Tarradellas, Dra. Gral. de recursos Humans)

Mercè Tarradellas

sindicalisme alternatiu

jornada de debat
23 de Febrer,
Alberg Can Soleret (Mataró)

Informació: USTEC·STEs Centre Cívic Can Morros
Pg. Ramon Berenguer III, 8. 08303 Mataró
T. 609 76 94 45c.e. maresme@docencia.orginternet:
www.sindicat.netCATAC Administració

IAC

Intersindical Alternativa de Catalunya

BUTLLETA D'AFILIACIÓ A **USTEC-STEs (IAC)**.....

DADES PERSONALS

Nom i cognoms

NIF

Data de naixement

Adreça postal

codi postal

localitat

comarca

Telèfons

Adreça electrònica: @

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball

localitat

Situació definitiva provisional o expect. dest. interinatge o subst. pràctiques atur

Col·lectiu inf. i prim. eso ptfp secund. adults priv. labor. munic. univ.

AUTORITZACIÓ BANCÀRIA.....

Titular del C/c o llibreta (nom i cognoms)

Sr./Sra. director/a: Faci efectius, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat **USTEC-STEs** a nom meu.

C.C.C.

Localitat, data i signatura

USTEC-STEs

Barcelona (08007): Ronda Universitat, 29, 5è Telèfon 93 302 76 06 - Fax 93 302 55 99 **Osona, l'Anoia, Bages i Berguedà** Telèfon 608 69 19 49
Maresme Telèfon: 609 76 94 45 **Girona** (17001): Eiximenis, 14, 2n 2a Telèfon 972 20 20 34 - Fax 972 41 17 0
Lleida (25002): Pg. Ronda, 2, 1r 4a Telèfon i Fax 973 26 30 32 **Tarragona** (43003): August, 21 entl. 1a Telèfon 977 23 52 63 - Fax 977 23 90 04
Tortosa (43500): Rosselló, 6, entl. Telèfon i Fax 977 51 10 46 **Internet:** <http://www.sindicat.net> **Correu electrònic:** ustecstes@pangea.org
girona@sindicat.net lleida@sindicat.net tarragona@sindicat.net